
Finansdepartementets eksterne kvalitetssikrer:
"Samfunnsøkonomisk lønnsomt"

Kilde: "Kvalitetssikring fase 1, konseptvalg", 5. desember 2012

Foto: Shutterstock

OCEAN SPACE CENTRE

- FREMTIDENS KUNNSKAPSSENTER
FOR HAVROMSTEKNOLOGI

www.oceanspacecentre.no

70% av jordens overflate er hav.
80% av havrommet er dypere enn 3.000 meter.
Utfordringene er mange.
Havromsteknologi er løsningen.

Norges fremtidige konkurranseevne og verdiskaping avhenger av vår evne til å være en del av den internasjonale kunnskaps- og teknologiutviklingen. Dette forutsetter at vi evner å innta en ledende posisjon globalt innen forskning på utvalgte områder. Forvaltning og utnyttelse av havrommets ressurser er blant de områder der dette er mulig.

For å lykkes med fremtidig teknologiutvikling er det behov for kunnskap, samhandling og moderne verktøy. Dette er bakgrunnen for arbeidet med realisering av det nasjonale kunnskapssenteret for havromsteknologi, Ocean Space Centre. Kunnskapssenteret inngår som en del av den nasjonale kunnskaps- og innovasjonsinfrastruktur knyttet til havrommet.

Behov for moderne FoU-infrastruktur

På oppdrag fra [daværende] Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt (MARINTEK) og NTNU i samarbeid med kunnskapsmiljøer og industrielle aktører utredet hvilke krav til fremtidig infrastruktur som må innfris for at Norge beholder posisjonen som internasjonalt ledende innen havromsteknologi. Siden 2008 er det jobbet målrettet for realisering av fremtidig infrastruktur for FoU knyttet til havrommet. Høsten 2012 ga Finansdepartementets eksterne kvalitetssikrere sin innstilling etter en gjennomgang av konseptet for Ocean Space Centre, og konkluderte med at bygging av ny FoU-infrastruktur og et framtidig kunnskapssenter for havromsteknologi i Trondheim ville være "samfunnsøkonomisk lønnsomt", gitt enkelte forutsetninger. Ocean Space Centre vil være navet i en nasjonal satsing innen havromsteknologi,

og legger opp til omfattende samhandling og nettverk med kunnskapsmiljøer og industriaktører nasjonalt og internasjonalt.

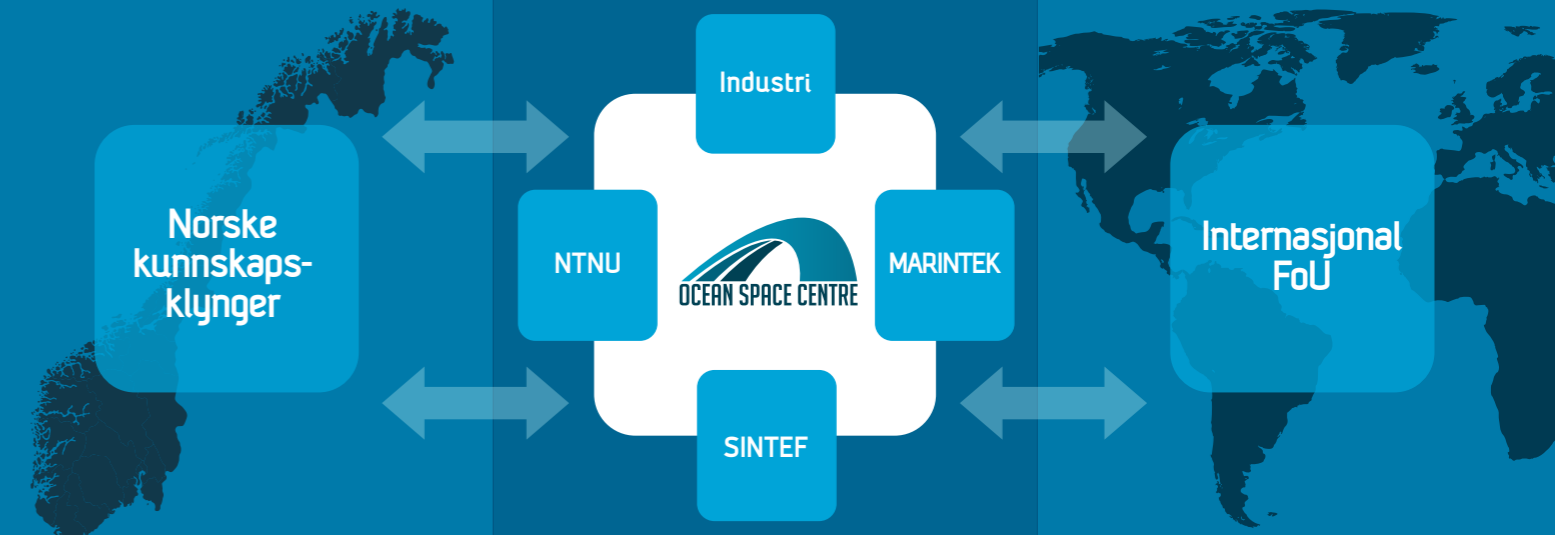
Målsetninger for senteret:

- Utdanne fremtidens spesialister innenfor havromsteknologi.
- Sikre næringsliv og myndigheter tilgang til ledende kompetanse og infrastruktur knyttet til høsting og forvaltning av havrommet
- Bidra til effektiv utnyttelse av nasjonal kompetanse og økt kunnskap gjennom samarbeid med norske og utenlandske institusjoner og virksomheter.
- Aktivt medvirke til økt innovasjonstakt innen havromsteknologi.

Norge – et "centre of gravity" innen havromsteknologi

Norsk industri er globalt ledende innenfor sentrale områder relatert til havrommet; skip og skipsfart, offshore olje og gass og fiskeri og havbruk. I generasjoner har utnyttelse av deler av havrommet bidratt til velstandsutviklingen i Norge. God utnyttelse av nye deler av havrommet er avgjørende for å kunne møte de store globale utfordringene relatert til mat, energi og miljø. Mer enn halvparten av jordens overflate er dekket av hav med dyp større enn 3.000 meter. I fremtiden vil det være viktig å gjøre bruk av ressursene på disse dydene på en forsvarlig måte. Havromsteknologi vil være viktige innsatsfaktorer i dette arbeidet. Ved Marinteknisk Senter driver krevende oppdragsgivere omfattende verifikasjon, testing og utvikling av havromsteknologi knyttet til offshore olje og gass, maritim

"Centre of Gravity"

sektor, fiskeoppdrett og havenergi i en situasjon med økende konkurranse, der andre land posisjonerer seg for å erobre havrommet, må Norge investere i fremtidsrettet FoU og infrastruktur for å opprettholde posisjonen som [en ledende] kunnskapsnasjon.

Ocean Space Centre vil gjøre Norge til et internasjonalt "centre of gravity" innen havromsteknologi, og er et svar på økt internasjonalisering, teknologiskift for ivaretagelse av miljøet og behovet for avansert teknologi i fremtiden.

Gjennom allianser med nasjonale og internasjonale kunnskapsklunger skal flerfagligheten sikres slik at Ocean Space Centre fremstår som det tyngdepunktet som kreves for en helhetlig tilnærming til miljørobust ressursutnyttelse av verdenshavene. Ocean Space Centre skal være en ledende premissgiver.

De nye faglige utfordringene som må løses fremover krever flerfaglighet og innovative løsninger. Ocean Space Centre må realiseres for å sikre og videreutvikle nasjonale fortrinn innenfor våre viktigste næringer som maritim sektor, offshore olje- og gass, fiskeri og havbruk og havenergi. Dette er spesielt viktig i forhold til ressursutnyttelse på ultradypt vann og miljørobuste aktiviteter i nordområdene.

Skal Norge evne å opprettholde sin posisjon innen prioriterte kunnskapsområder må det gjøres bevisste valg. Det har vært premissgivende for satsingsområdene knyttet til Ocean Space Centre. Basert på identifiserte behov konkretiseres funksjonelle krav som må møtes i

fremtiden. Eksisterende FoU-infrastruktur på Tyholt har [siden åpningen av Skipsmodelltanken i 1939] vært sentral i arbeidet med å utvikle norske kunnskapsmiljøer til å bli internasjonalt ledende innen sentrale deler av havromsteknologien.

Realiseringen av Ocean Space Centre og ny infrastruktur innen 2022, samt økende samarbeid mellom industri og kunnskapsmiljøer nasjonalt og internasjonalt, vil sikre Norges posisjon, fremtidig velferd og konkurransekraft. Det vil muliggjøre erobringen av havrommet. Alle gode krefter inviteres med på laget for å bidra til å gjøre visjonen til virkelighet.

Illustrasjon: Snøhetta

Sentrale formuleringer som peker fram mot realisering

"Det er behov for økt FoU-satsing i årene som kommer. Økt FoU-satsing i den maritime næringen er særlig lønnsomt i og med den sterke innovasjonsdynamikken i næringen. Det er behov for å investere i ny forskningsmessig infrastruktur. Realiseringen av Ocean Space Centre, et kunnskapssenter for havromsteknologi i Trondheim, vil gi oss det forspranget vi trenger innen marinteknisk forskningskapasitet".

Norges Rederiforbunds Konjunkturrapport 2014: "Vinner globalt – skaper lokalt".

"NHO foreslår følgende: 30 milliarder [av fondskapitalen] brukes til investeringer i Global Centres of Expertise. Det bør etableres to eller tre sentre. Ett av disse bør videreutvikle marinteknologisk spisskompetanse knyttet til utnyttelse av havrommet (Ocean Space Centre) (...) Sentrene må utstyres med det mest moderne teknisk avanserte vitenskapelige utstyr som finnes og sikres økonomi til fornyelse. Tilgang til førsteklases vitenskapelig infrastruktur skal bidra til å trekke dyktige forskere og kunnskapsbasert virksomhet til landet."

NHOs forskningspolitiske dokument «Opptrapping 2030», under "Tiltak for opptrapping: fra fondspassivitet til global senteraktivitet". (2011)

"LO vil arbeide for å styrke den forskningsmessige infrastrukturen og Norges sterke posisjon innen marin og maritim forskning".

LOs Handlingsprogram 2013-2017, vedtatt på LO-kongressen, mai 2013

"Maritim21 anbefaler etablering av Ocean Space Centre og tilhørende nettverk for å kunne drive forskning, utvikling og undervisning på høyeste internasjonale nivå."

Maritim21 - en helhetlig maritim forsknings- og innovasjonsstrategi, under "Anbefalinger kunnskapsnav og infrastruktur".(Lanseringsrapport, 2010)

«Norge har høy kompetanse innen forskning, teknologi og innovasjon knyttet til havet. Havrommet er stort, det utgjør nærmere 70 pst. av jordens overflate. Et viktig element for å kunne drive en bærekraftig forvaltning og høsting fra havrommet er utvikling av moderne havromsteknologi. Et viktig norsk miljø på området er i Trondheim. Gjennom etablering av eksperimentell infrastruktur i forskningsmiljøene ved Marinteknisk Senter i Trondheim har MARINTEK og NTNU blitt internasjonalt ledende innen sine felt. Oppgraderinger er viktig for at slike forskningsmiljøer skal kunne tilby sine kunder, for eksempel innen petroleumsnæringen, attraktive forskningstjenester. Det er bakgrunnen for at Regjeringen har, sammen med næringsliv og fagmiljøer, finansiert en forstudie som kartlegger behovet for oppgradering av forskningsinfrastrukturen ved Marinteknisk Senter. Miljøene i Trondheim arbeider med å realisere et framtidig kunnskapssenter knyttet til havromsteknologi, Ocean Space Centre, i byen.»

Regjeringen Stoltenbergs Petroleumsmelding, "En næring for framtida - om petroleumsvirksomheten", under "Prioriteringer innenfor forskning og utvikling". (Olje- og energidepartementet, 2011)

"Det er viktig at nasjonale myndigheter bidrar aktivt til å sikre fremtidsrettet infrastruktur og laboratorier for avansert, anvendt forskning og utvikling innen områder der Norge har særskilte nærings- eller kunnskapsmessige fortrinn, eller begge deler, som tilfellet eksempelvis er innen havromsteknologi. Komiteen viser til at norske fagmiljøer og selskaper knyttet til maritim sektor, olje/gass, og fiskeri/havbruk, har gjort Norge til en av verdens fremste kunnskapsnasjoner innen havromsteknologi. Våre fortrinn innen dette området bør etter komiteens oppfatning videreutvikles med fremtidsrettet infrastruktur og laboratorier for å sikre fremtidig verdiskapning og vekst knyttet til Norges enorme havressurser, men også for å bidra med kunnskaps- og teknologiutvikling for å løse verdens store utfordringer knyttet til mat, klima og energi."

Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomite i behandlingen av Forskningsmeldingen, juni 2013

"Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke behovet for et nytt forskningssenter for skip, offshore og annen maritim og marin forskning – slik dette er tenkt realisert gjennom planene om Ocean Space Centre i Trondheim."

Dagens flertallspartier (Høyre, FrP, Venstre og KrF), det daværende mindretallet i Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomite i behandlingen av Forskningsmeldingen, juni 2013

